

[Statsministeren.]

En udvikling af denne karakter måtte selvsagt kræve hurtigt virkende modforholdsregler. Valutalikviditeten blev styrket gennem en omfattende offentlig låntagning i udlandet og gennem det internationale centralbanksamarbejde, og valutaudstrømningen blev søgt standset gennem en skærpelse af valutareguleringen og en kraftig diskontoforhøjelse. Da der samtidig fra midten af maj på ny faldt nogenlunde ro over valutamarkederne, lykkedes det ret hurtigt at få rettet stillingen op, og en betydelig del af den kapital, der strømmede ud under krisen, vendte hurtigt tilbage. Valutabeholdningen er siden krisen forøget med ca. 1 milliard kr. Den er stadig en del lavere end ved årets begyndelse, men med de supplerende kortfristede kreditmuligheder, der står til rådighed for Nationalbanken, er det samlede beløb, der kan sættes ind til imødegåelse af spekulative bevægelser, i dag større end i januar.

Den akutte krise i maj blev således hurtigt overvundet, og valutaudviklingen i Danmark berørtes ikke nævneværdigt under den kortvarige uro på markederne efter franc-devalueringen i august. Man må imidlertid holde sig for øje, at de mere dybtliggende årsager til den svage betalingsbalancestilling fortsat består. Dels er den kortfristede gæld til udlandet betydelig i sammenligning med valutareserverne, hvilket har ført til, at der under de herskende urolige forhold har måttet gennemføres valuta- og kreditpolitiske forholdsregler, som det ikke er ønskeligt at fastholde længere end absolut nødvendigt, dels er der fortsat et betydeligt underskud på vare- og tjenestebalancen.

Regeringens økonomiske politik satte sig i 1968 som mål at sikre størst mulig prisstabilitet og fremgang i eksporten og derved på samme tid øge beskæftigelsen og forbedre betalingsbalancen. Efterhånden som denne politik gav resultater i form af en bedre betalingsbalance og en næsten fuldstændig prisstabilitet, fandt regeringen det forsvarligt at supplere den efterspørgselsstigning, der udgik fra industrieksporten, gennem en række forholdsregler i den indre økonomiske politik, herunder navnlig kreditpolitikken.

Virkningerne af disse forholdsregler og af den fortsat hurtige stigning i eksporten har været en stærk opgang i alle dele af den indenlandske efterspørgsel — det gælder såvel det private forbrug som boligbyggeriet og de private erhvervsmæssige investeringer. I konsekvens heraf har landet allerede siden foråret haft fuld beskæftigelse. Indtil hen på sommeren var denne betydelige stigning i efterspørgslen i mindre grad end tidligere ledsaget af spændinger i den indre økonomi. Dette gjaldt således efter alt at dømme på arbejdsmarkedet, hvor der har været en meget stærk vækst i udbuddet af arbejdskraft med det resultat, at antallet af beskæftigede arbejdere inden for arbejdsløshedsforsikringens område er vokset stærkere, end vi har set i mange år. Prisudviklingen formede sig ligeledes roligere end under tidligere konjunkturopsving. Inden for det sidste år er priserne kun steget med 2-3 pct.

Allerede ved årets begyndelse var der tegn på, at der ville blive tale om et mærkbart opsving i produktion og beskæftigelse. Derimod var det endnu dengang vanskeligt at bedømme, hvor hurtigt og hvor kraftigt opsvinget ville komme. Denne usikkerhed blev bortvejret i april-maj, hvor det blev klart, at de konjunkturfremmende kræfter gjorde sig gældende med betydelig styrke. Ikke mindst vidnede den stærke importforøgelse om, at den indre aktivitet var hurtigt stigende.

Inden valutakrisen i maj var det derfor klart, at der var en udvikling i gang i den indre økonomi, som ikke ville være holdbar i længden. De urolige internationale valutaforhold måtte tilsige hurtig indgriben over for den igangværende forringelse af vare- og tjenestebalancen. Samtidig var det åbenbart, at det med fuld beskæftigelse og hurtig vækst i udlandets efterspørgsel ikke kunne være betænkeligt at dæmpe opgangen i den indenlandske efterspørgsel. Det fra mange tidligere lejligheder — senest i 1967-68 — velkendte dilemma mellem hensynene til betalingsbalance og beskæftigelse forelå således ikke. Tværtimod var der grund til at tro, at man skabte større sikkerhed for den fremtidige beskæftigelse ved at søge de gode eksportkonjunkturer udnyttet mest muligt.

Mens stramningen af den økonomiske politik således var kommet under alle om-